

Dkt. Kenneth Mathews, Mwanzo, Kipindi cha 25, Baraka za Yakobo, Wana wa Yusufu, na Vifo vya Yakobo na Yusufu, Mwanzo 48-50

© 2024 Kenneth Mathews na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 25, Baraka ya Yakobo, Wana wa Yusufu na Vifo vya Yakobo na Yusufu, Mwanzo 48-50.

Leo ni somo la 25, baraka za Yakobo na mazishi ya Yakobo na kisha mazishi yanayotarajiwa ya Yusufu, sura ya 48 hadi 50.

Kwa hivyo, sura hizi tatu sasa zinafikisha kitabu chote kwenye hitimisho lake kuu. Mara ya mwisho nilizungumzia jinsi sura za 46 na 47 zinavyoangana na sura za 48, 49 na 50. Tuna hitimisho mbili kando, 46 na 47, hitimisho la simulizi la Yusufu.

Kisha tuna 48, 49, na 50, mjadala wetu wa leo, ambao unamchukua Yusufu na kisha Yakobo. Unawaunganisha watu hawa wawili mashuhuri katika hitimisho la kitabu kizima. Na hii inawezekana kwa sababu Yakobo ni mtu muhimu sana katika hadithi ya Yusufu.

Bila shaka, katika hadithi yake mwenyewe, kama tunavyoona katika 48 hadi 50, bado anachukua nafasi muhimu. Unapoziangalia hadithi hizo mbili pamoja, watu hawa watatu ndio wahusika wakuu katika hadithi. Atakuwa na Yusufu na Yakobo, na miongoni mwa wana waliobaki, hasa Yuda, watachukua nafasi muhimu.

Kwa hivyo, tunachopata basi ni hitimisho linalofaa kuhusu jinsi kitabu hiki kinavyopaswa kufasiriwa na kueleweka. Na hiyo ni, kama tulivyoona katika sura ya kwanza, makusudi mema ya Mungu kwa uumbaji wake. Na kwa hivyo, Mungu wa Israeli ndiye Mungu wa uumbaji, tuliyemgundua, na pia Mungu wa baraka.

Msisitizo wa kubariki familia ya wanadamu unapatikana katika sura ya kwanza, mstari wa 26 hadi 28. Na tulijifunza kwamba Mungu aliwaumba wanaume na wanawake kwa mfano wake, ikimaanisha kwamba aliwaumba wanaume na wanawake kama watu. Na hii inawawezesha kuwa na uhusiano wa kibinafsi na Mungu kwa sababu Mungu pia ni mtu binafsi.

Kama nilivyosema hapo awali, yeye ni mtu wa kibinafsi sana. Kutokana na asili na tabia yake mwenyewe, ana shauku ya uhusiano na utaratibu uliombwa, hasa uhusiano wa kibinafsi na familia ya wanadamu. Na hivyo, anabuni baraka kwa ajili ya familia ya wanadamu.

Kama tulivyoona katika mistari ya 26 hadi 28 ya sura ya kwanza, kuna baraka iliyokusudiwa kwa familia ya wanadamu kuwa na uhusiano huu. Tunaweza kutumia neno baraka tu. Kuzaa ni kuongezeka na kisha kutumia mamlaka juu ya uumbaji wote.

Kwa kuwa lengo la uumbaji huo liko juu ya ardhi, juu ya dunia, ulimwengu wa dunia wa utawala wa Mungu unaonyeshwa kupitia familia ya wanadamu, kwa hivyo tunaweza kuuzungumzia kama ardhi. Vipengele hivi vitatu vinaonyeshwa upya katika ahadi zilizotolewa kwa Ibrahimu. Katika tukio la kwanza la kusikia ahadi hizi, sura ya 12, mstari wa kwanza hadi wa tatu, ambapo Mungu anamwambia Ibrahimu, utabarikiwa kwa uhusiano nami.

Na kisha mtapata nchi, nanyi mtakuwa na taifa lenye nguvu lenye wazao wengi sana. Tunaona mada hii ya baraka ya ahadi ya Mungu katika masimulizi yote ya kitabu cha Mwanzo. Tunapoangalia sura hizi, kifungu cha leo kitakukumbusha vipengele hivi vitatu vya mada ya kitabu cha Mwanzo.

Na kwa jambo hilo, itakuwa mada kuu ya Pentateuki nzima, Mwanzo, hadi Kumbukumbu la Torati. Kwa hivyo, inapofikia hitimisho hili, nataka kutukumbusha zaidi kwamba tunajua kwamba Mungu alijionyesha kupitia uumbaji wake kwa neno lenye mamlaka alipoumba uumbaji. Na kisha motisha ya hili, tunaelewa kwa undani zaidi Maandiko, kwamba Mungu aliumba, kwamba Mungu aliumba wanadamu, kwamba Mungu alikuwa na bidii kwa uhusiano huu na akaanza kuhakikisha uhusiano.

Alifanya hivyo kwa upendo. Na linapokuja suala la taifa la Israeli, kama vile Waisraeli wangesoma Pentateuki, kama wangetafakari jinsi Mungu aliyejifunua huko Sinai alivyowajulisha watu waliokombolewa kutoka Misri, ambao walikuwa wameongozwa kwa mafanikio kupitia jangwa, na kisha kizazi kilichosimama kwenye ukingo wa kuingia katika nchi hiyo kilimsikia Musa akitoa maagizo yake ya mwisho katika kitabu cha Kumbukumbu la Torati. Hili ndilo tunalopata katika Kumbukumbu la Torati sura ya 7. Tunapoangalia kifungu hiki, ninakutia moyo usikilize kwa makini au ugeuke kwenye kifungu hicho kwa sababu kinaelezea kwa nini Mungu alichagua Israeli na kwa nini Mungu alimchagua Ibrahimu, Isaka, na Yakobo, kile ambacho tumekuwa tukisoma kukihusu.

Kwa hivyo, ukiangalia sura ya 7, tutasoma mstari wa 7. Inasema, Bwana hakuwapenda ninyi na kuwachagua kwa sababu mlikuwa wengi kuliko mataifa mengine, maana mlikuwa wachache kuliko mataifa yote. Kwa maneno mengine, Israeli haikuchaguliwa kwa sababu ilikuwa ya kuvutia zaidi kwa Mungu au ilitahili uangalifu wake maalum.

Lakini anaendelea kusema katika mstari wa 8, Lakini ilikuwa kwa sababu Bwana, Musa anasema, aliwapenda na kutimiza kiapo alichowaapia baba zenu, ndiyo maana aliwatoa kwa mkono wenye nguvu, akawakomboa kutoka nchi ya utumwa, kutoka

mkononi mwa Farao, mfalme wa Misri. Basi jueni ya kuwa Bwana, Mungu wenu, ndiye Mungu; Yeye ni Mungu mwaminifu.

Kisha tukielekea mstari wa 12. Ukizingatia sheria hizi ambazo Mungu alizifunua pale Sinai na kuwa mwangalifu kuzifuata, basi Bwana Mungu wako atashika agano lake la upendo nawe. Kama alivyowaapia baba zako, atakupenda, atakubariki, na kukuongeza idadi yako.

Kwa hivyo, hii itakumbusha jinsi Mungu anavyoonyesha baraka zake kwa familia ya wanadamu kupitia upendo na baraka zake kwa Israeli. Hasa, kwa sababu ya upendo ambao Mungu alikuwa nao kwa baba. Na hilo ni muhimu sana kwetu kukumbuka kwamba Mungu alichagua, yaani, kutokana na upendo wake wa kuchagua, familia hii maalum ili kufikia kupitia familia hii, kupitia taifa hili linalochipuka, mataifa yote, watu wote.

Na jinsi kusudi hili na mpango huu wa ujumuishaji ulivyokutana na vikwazo vingi. Lakini Mungu, katika rehema na wema wake, hakuruhusu vitisho vilivyotolewa ndani ya Israeli yenyewe, ndani ya baba wenyewe, matendo yao ya uasherati na kutotii. Na wakati mwingine, ukosefu wao wa uaminifu au vitisho vilivyotoka nje ya baba na nje ya Israeli.

Kama vile mataifa au si tu upande wa kijeshi bali pia ukosefu wa maadili na uovu wa mataifa. Mungu alishinda aina hizi za vitisho, ndani au nje, kwa nguvu ya upendo wake wa kuchagua. Katika baadhi ya matukio, marekebisho makali yalikuwa muhimu.

Haya yote yalifanyika ili kuhifadhi uhusiano kati ya Bwana na watu. Ili aweze kuwa na watu, watu watakatifu, taifa la makuhani, tunaambiwa katika Kutoka sura ya 19 walipokuwa chini ya Mlima Sinai karibu kupokea katika Kutoka 20, Amri Kumi.

Kwa hivyo kwa njia hii basi, angeleta wokovu huu mkuu kwa ulimwengu wote. Na hii inaonyeshwa katika hadithi ya Yusufu. Kwa maana unakumbuka, tuliambiwa mara kwa mara katika sura ya 45, 46, na 47.

Kwamba Yusufu ndiye njia ambayo Mungu angeitumia kuihifadhi familia ya Yakobo dhidi ya njaa hii mbaya. Biblia inatuambia kwamba hilo lilikuwa kubwa na kali sana. Na pia, kwamba angekuwa mwokozi kwa watu wote walioshuka Misri kutoka Mashariki ya Karibu ya kale.

Na ni nani waliokuwa wapokeaji wa nafaka hiyo ambayo ilikuwa muhimu kwao ili waweze kuishi? Sasa, tunapoanza kusoma tunachokipata katika sura ya 48 na 49 hadi mstari wa 28. Tunaweza kuipa baraka hii ya Yakobo.

Na hivyo, baraka tunazotarajia zingekuwa baraka ya wana wawili wa Yusufu, waliozaliwa kwake huko Misri. Unakumbuka Farao alimpa mke wa Kimisri. Alikuwa na watoto wawili.

Hili linasimuliwa katika sura ya 41, mistari ya 50 hadi 52. Wana hao wawili walikuwa Manase na Efraimu. Na kisha tutagundua kwamba kuna baraka kwa wanawe 12 katika sura ya 49 mistari ya 1 hadi 28.

Hizo ndizo baraka mbili zinazoonekana katika simulizi hili. Hebu tuangalie na Yakobo, ambaye anawabariki wana wawili wa Yusufu katika sura ya 48. Sasa, Yusufu anatambua kwamba huu ni mwisho wa siku za Yakobo.

Kwa mujibu wa desturi, mzee wa familia angewabariki wana. Na hivyo Yusufu, ingawa angekuwa mpokeaji, alitaka baraka. Alitaka wanawe wawili wahesabiwe miongoni mwa wana 12 wa Yakobo.

Kwamba baraka ambayo Mungu alikuwa amekusudia katika ahadi kwa Yakobo pia ingepokelewa na wanawe wawili. Na unaweza kufikiria wasiwasi wake kuhusu hili, ikizingatiwa kwamba wana hawa wawili ni wajukuu wa Yakobo. Sio wazao wake wa karibu.

Wawili hawa pia hawakujulikana na Yakobo. Na kisha, bila shaka, walikuwa na mama Mmisri na bila shaka walivaa na kuishi kulingana na desturi za Misri. Kwa hivyo, matokeo yake, Yusufu alimkaribia baba yake na kuelezea wasiwasi wake kuhusu wanawe wawili Manase na Efraimu.

Na kwa hivyo, tunasikia Yusufu alipomkaribia baba yake, Yakobo alimwambia Yusufu katika mstari wa 3, Mungu Mwenyezi, na kwa hivyo hapa tunarejelea Mungu aliyeonekana. Sasa huyu ndiye Mungu aliyejifunua, unakumbuka, katika tukio la maono ya usiku katika sura ya 28, wakati Yakobo alipokuwa akitoka katika nchi ya kuzaliwa kwake na kuelekea Padan-aramu, akikimbia kwa hofu kwa sababu ya chuki ambayo ndugu yake pacha Esau alikuwa nayo dhidi yake. Na katika mstari wa 3, anatoa jina la zamani la kile kilichokuja kujulikana kama Betheli.

Huyu ni Luzu. Alinitokea huko Luzu katika nchi ya Kanaani, na huko akanibariki. Sasa, kwa kweli tuna vipengele vitatu vya baraka za ahadi.

Kwa hivyo, alinibariki na akaniambia, Nitakufanya uzae na kuongeza idadi yako. Nami nitakufanya kuwa jumuiya ya watu. Kwa hivyo, hii ingekuwa uzazi wa Yakobo, na hakika, alikua jumuiya ya watu wengi tangu alipozaa wana kumi na wawili.

Na kisha nitakupa nchi hii kama milki ya milele kwa wazao wako baada yako. Sasa, yote yaliyokuwa katika kumbukumbu ya Yakobo tangu zamani alipokuwa akikimbia kutoka nchi. Sasa, hayupo katika nchi sasa.

Alikimbilia Padan-Aramu na hatimaye akarudi nchini, na sasa hapa kuna njaa hii kubwa, na inabidi aondoke nchini ili kupata mustakabali, ili kupata usalama katikati ya njaa hii. Kwa hivyo, hayuko nchini, bali akilini mwake, na kwa usahihi, kulingana na kitabu cha Mwanzo, kwamba ingawa hayuko nchini, Mungu bado angeirudisha familia ya Yakobo katika nchi hiyo, kwamba hii ilikuwa sehemu ya ahadi za milele na za milele za Mungu. Kwa hivyo, tunachogundua basi ni marejeleo ya wana wawili wa Yusufu katika muktadha wa ahadi zilizotolewa kwa wazao wa Ibrahimu.

Sawa, sasa muhimu zaidi, anakubali Efraimu na Manase, na kwa kweli, sehemu ya mazungumzo kuhusu hili itahesabiwa katika mstari wa 1 hadi 12. Lakini muhimu zaidi, anasema katika mstari wa 5 kwamba hawa wawili walizaliwa Misri. Kabla sijakuja kwako hapa, hawa wawili watahesabiwa kama wangu.

Unaona, hiyo ndiyo lugha ya kuasili. Wangukuwa na hadhi sawa na Yusufu mwenyewe, na huyo ni mzao wa Yakobo ambaye angebarikiwa na kupokea baraka za ahadi. Na anawalinganisha na wanawe wawili wa kwanza waliozaliwa, Rubeni na Simeoni ni wangu.

Kwa hivyo, watoto wengine wowote zaidi ya Efraimu na Manase watakuwa wako, Yusufu, lakini hawa wawili ni wangu. Wana hadhi sawa muhimu. Na kisha katika mstari wa 7, nilipokuwa nikirudi kutoka Padani kwenye huzuni yangu, Raheli alikufa katika nchi ya Kanaani.

Sasa, hiyo iko katika sura ya 35, mistari ya 16 hadi 19, na anaelezea kifo cha Raheli. Sasa, kwa nini Raheli anatajwa? Ni kwa sababu Yusufu alizaliwa na Raheli. Kwa hivyo, anakumbusha hili.

Sasa, tunachoanza nacho katika mstari wa 8 kingekuwa mfululizo wa marejeleo kwa Yakobo kama jina lake mbadala, Israeli. Na kumbuka kwamba aliitwa na malaika wa Bwana, yaani Bwana mwenyewe, katika sura ya 32, ambapo alipigana mieleka na malaika wa Bwana na kupokea jina jipya, Israeli. Na Israeli inamaanisha Mungu anajitahidi.

Na kwa hivyo, kulikuwa na mapambano haya kati ya hao wawili, na Yakobo akapokea baraka za Bwana, na akakutana na Bwana kibinafsi. Na kwa hivyo, kusudi, labda, nadhani, la kurejelea Israeli mara nyingi katika sehemu hii ya mazungumzo, kuanzia mstari wa 8 hadi mstari wa 12, litakuwa msisitizo huu tunaoupata kuhusu kuasili, na kwamba hawa wawili, Efraimu na pia Manase, ni sehemu ya Israeli. Na kwa kuwa Yakobo, kwa kweli, ni Israeli, kama vile Yakobo anavyoenda, ndivyo Israeli itakavyokwenda, hii inamtia moyo msomaji kuhusu hali ya hawa wawili.

Kwa hivyo, inaanza katika mstari wa 8, Israeli, na kisha, mstari wa 9, Israeli alisema, na kisha katika mstari wa 10, macho ya Israeli, mstari wa 11, Israeli alimwambia

Yusufu, mstari wa 12, magoti ya Israeli. Sasa, inashangaza kwamba kuna mchezo huu kuhusu kudhoofika na kupofusha macho ya Israeli, yaani, macho ya Yakobo. Na kwa hivyo, ndiyo maana yeye, kwa ajili ya kuimarisha, anasema, hawa ni akina nani? Na kuna kejeli kidogo hapa, hufikirii, kwamba ingawa macho ya Israeli yalikuwa yakififia, katika mstari wa 10, alikuwa na ufahamu wa kiroho, na ilikuwa ufahamu wa kiroho uliochukua nafasi ya kwanza kuliko macho yake yaliyofifia.

Pia, ndani yake, kuna mwangwi wa kile tunachokipata kuhusu Yakobo na Esau kwa sababu unakumbuka kwamba hii ilikuwa ni kwa njia ya hila kutoka kwa Yakobo ndipo alipopokea baraka kutoka kwa baba yake mzee na kipofu, Isaka. Lakini hakuna hila hapa. Yakobo na Yusufu wanazungumza waziwazi na kweli wao kwa wao.

Kwa hivyo, katika mstari wa 12, tunarejelea desturi tunayoipata katika mstari wa 12 ya, katika kesi hii, tuna magoti, ambayo yangukuwa sawa na mapaja na viuno. Na hii, bila shaka, ingekuwa marejeleo ya kuzaliwa, mfano wa usemi wa kuzaliwa. Kwa kweli, unapoangalia sura ya 24, kumbuka kwamba Ibrahimu alimtuma mtumishi wake kumtafutia Isaka mke.

Akamrudisha Rebeka. Lakini kwa kufanya hivyo, Ibrahimu alimwomba mtumishi huyo aweke mkono wake juu ya paja lake na kuapa. Sasa, katika mstari wa 13 hadi 20, baada ya kuasili huku, Yakobo anawabariki Efraimu na Manase.

Kwa hivyo, kinachofanya kazi hapa ni jinsi Yusufu, bila shaka, anavyojitolea sana kwa mwanawe mkubwa kupokea baraka, ambayo, tena, ingekuwa kawaida. Na tunapoimba katika kitabu cha Mwanzo mara kwa mara, mdogo wa ndugu huchukua nafasi ya kwanza kuliko mkubwa. Na hili lilitokea kwa Esau na Yakobo wenyewe, kulingana na simulizi la kuzaliwa katika sura ya 25, jinsi Yakobo angechukua nafasi ya ile ya Esau.

Hilo ndilo hasa linalotokea katika simulizi la Yakobo. Kwa hivyo, katika kisa hiki, tunachokiona ni kwamba Yusufu aliwaweka, katika mstari wa 13, Efraimu akiwa upande wake wa kulia kuelekea mkono wa kushoto wa Israeli na kisha Manase akiwa upande wake wa kushoto kuelekea mkono wa kulia wa Israeli. Kwa hivyo, unaweza kufikiria kwamba una Manase hapa akiwa na mkono wa kulia wa Yakobo.

Ingekuwa rahisi na imara, nafasi tulivu ya kumbariki. Yusufu aliweka mkono wake hapa, kisha Efraimu upande huu, upande wa kulia wa Yusufu. Na hivyo, angempa baraka ya pili ndogo.

Kilichotokea ni kwamba Yakobo alivuka mikono yake. Na inasema katika mstari wa 14, Lakini Israeli alinyoosha mkono wake wa kuume na kuuweka juu ya kichwa cha Efraimu, ingawa alikuwa mdogo. Akivuka mikono yake, aliweka mkono wake wa kushoto juu ya kichwa cha Manase, ingawa Manase alikuwa mzaliwa wa kwanza.

Kisha akambariki Yusufu, lakini hii, kwa kweli, ni sawa na kuwabariki wana wa Yusufu. Na mara nyingi, utakuta katika Pentateuki na katika Manabii, akimrejelea Yusufu kama mbadala wa wanawe, Manase, na Efraimu. Kwa mfano, linapokuja suala la wakati wa usambazaji wa nchi, kama tunavyoona katika kitabu cha Yoshua, kuna marejeleo yanayofanywa kwa wana wawili ambao wanamwakilisha Yusufu.

Na kwa hivyo, tunapata baraka hii inayotokea katika mistari ya 15 na 16. Sasa, Yusufu anajaribu kumrekebisha baba yake, lakini Isaka hataki, samahani, Yakobo hataki. Inasema katika mstari wa 19, lakini baba yake alikataa.

Kwa hivyo, Yusufu alitaka kumfungulia mikono, lakini baba yake alikataa na kusema, Namjua mwanangu, najua. Anajua yote vizuri, kwa uzoefu na vinginevyo. Yeye pia, yaani, Manase, mzaliwa wa kwanza, atakuwa mkuu.

Hata hivyo, mdogo wake atakuwa mkuu kuliko yeye sasa, na wazao wake watakuwa kundi la mataifa. Kwa hiyo, akawabariki siku hiyo, akasema, Kwa jina lako Israeli watatangaza baraka hii. Mungu akufanye kama Efraimu na Manase.

Hiyo inaonekana ikawa aina ya baraka rasmi kwa sababu Efraimu na Manase wakawa makabila mawili makubwa na yenye nguvu katika jimbo la kaskazini la Israeli. Kwa hivyo, una jimbo la kaskazini la Israeli, ambapo makabila kumi yanawakilishwa. Na kisha, katika jimbo la kusini la Israeli, linalojulikana kama Yuda, una mawili; una Simeoni na Yuda.

Na mengi zaidi yatasemwa kuhusu hili katika sura ya 49. Kwa hivyo, kaskazini, tunaona kwamba Efraimu inakuwa na nguvu sana kiasi kwamba katika manabii, kwa mfano, unaweza kubadilisha jina Efraimu kwa makabila yote kumi ya Israeli. Hii inatuleta kwenye mistari ya mwisho, mistari ya 21 na inayofuata.

Ndipo Israeli akamwambia Yusufu, Mimi ninakaribia kufa, lakini Mungu atakuwa pamoja nawe, naye atakurudisha katika nchi ya baba zako; nami nitakupa wewe, kama mmoja wa ndugu zako, ukingo wa nchi. Niliwateka Waamori kwa upanga wangu na upinde wangu.

Sasa, ukingo wa nchi unarejelea Shekemu, neno lile lile kama Shekemu. Na Yoshua 24, mstari wa 32, inaelezea jinsi mwili wa Yusufu utakaporudishwa, atakapozikwa huko. Kwa hivyo, kwa hitimisho hili la kusema, tazama, haupo katika nchi sasa.

Familia yako haipo katika nchi sasa, lakini siku moja, wewe na familia yako mtakuwa tena katika nchi. Usemi wa kujiamini kwa Yakobo, imani yake. Kwa hivyo, tunafika katika sura ya 49, mstari wa 1 hadi 28, ambapo anawabariki wanawe 12.

Na katika mistari miwili ya ufunguzi, tuna mkutano wa familia kupokea na kusikia hili, kwa hivyo tunasema, baraka za kitandani. Na kinachoshangaza kuhusu hili kwa

upande wa Pentateuki nzima ni kwamba tuna mshono hapa katika sura ya 49. Na kuna mshono mitatu unaotambulika katika Pentateuki.

Sitaingia katika hili kwa undani, lakini nitakuelezea tu kwamba pamoja na sura ya 49, kwamba nyuzi mbili zilizobaki au mishono ambapo kuna muunganiko, unaounda masimulizi makuu, vipande unavyoweza kusema, vya Pentateuki ambavyo vimeunganishwa. Mpangilio ungekuwa simulizi, ikifuatiwa na ushairi, ikifuatiwa na mwisho. Kwa hivyo, tumekuwa na simulizi hii pana hadi sasa.

Sasa, hapa tuna ushairi katika sura ya 49 na mistari yake, na kisha tutakuwa na mwisho wa mwisho unaoanza katika mstari wa 29 hadi sura ya 50, mstari wa 26. Kwa hivyo, hebu tutaje, na unaweza kutafuta hili peke yako, Hesabu 24, mstari wa 14, na kisha Kumbukumbu la Torati 31, mstari wa 29. Na kwa hivyo lugha hapa, mstari wa 49, mstari wa 1, inapatikana pia katika mistari hiyo miwili.

Kusanyikeni ili niwaambieni yatakayowapata katika siku zijazo. Usemi huo, katika siku zijazo, unaopatikana katika Hesabu 24 na Kumbukumbu la Torati 31, uko wazi kabisa, sivyo, kwamba hii inahusiana na matarajio ya kinabii, na kisha kuzungumzia mwelekeo wa siku zijazo ambao Mwanzo unayo, na kwa jambo hilo, Vitabu vyote vya Torati. Mwelekeo unaoelekea wazao, mwelekeo kuelekea nchi ya baadaye, na baraka katika nchi hiyo.

Kwa hivyo, Mungu yuko kazini ili kutimiza, kwa sehemu, ahadi, kwa sababu tunapohitimisha hapa katika Mwanzo, bado ziko Misri. Tunapohitimisha Pentateuki katika Kumbukumbu la Torati, bado haziko katika nchi rasmi ya Kanaani. Ziko upande wa mashariki wa Mto Yordani, na zinajiandaa katika sura ya kwanza ya YOSHUA inayofuata Kumbukumbu la Torati kuvuka mto huo na kuishi katika nchi ya Kanaani.

Sasa, ninachotaka tufanye ni kutambua kwamba tuna agizo hapa linalozungumzia watoto kama walivyozaliwa, kwa wake zake wawili, na pia wajakazi wao, watumwa, wanaitwa wake masuria, kwa wake wawili wanaotambulika kikamilifu. Kwa hivyo, anaanza na Reubeni, aliyezaliwa na Lea, na tunakumbuka kwamba katika sura ya 35, mstari wa 27, Reubeni, hapa anaelezewa kama maji yenye msukosuko, aliyepanda kitandani mwa baba yako, yaani, yeye, Reubeni, alifanya ngono na mjakazi wa Raheli, Bilha, ambayo, bila shaka, ni kitendo kikubwa cha undugu na upinzani, kinachomwaibisha Yakobo. Na kisha kuna marejeleo ya Simeoni na Lawi, pia waliozaliwa na Lea, na hapa wanaelezwa kama wanavyopaswa kuwa, yaani, wanaume wenye jeuri.

Na unakumbuka kwamba ilipokuja suala la ukatili wao dhidi ya Washekemu, na hii inahusiana na kubakwa kwa Dina, na kwa hivyo analaani hasira yao katika mstari wa 7. Anawatawanya katika Yakobo na kuwatawanya katika Israeli, kwa hivyo Yakobo na Israeli hapa, katika usemi huu wa kishairi, wanarejelea jambo hilo hilo. Sasa, ilipokuja suala la Simeoni, alichukuliwa na kabila la Yuda, na hili lina simuliwa kwako katika

Yoshua 19, mstari wa 1 na 9. Lawi hapati sehemu tofauti ya ardhi, lakini kabila lake litapokea miji 48 katika maeneo yao ya malisho, nambari 35, mstari wa 2 na 7. Na kwa kupita, hivi ndivyo nambari 12 bora, nambari 12, inavyodumishwa, kwa sababu ikiwa una Efraimu na Asa pia, hiyo ingetoa nyingi sana, hiyo ingetoa makabila 13. Kwa hivyo, njia moja ya kuhifadhi nambari 12 ni kutambua kwamba Lawi hakupokea sehemu ya ardhi.

Kinachofuata, katika mstari wa 8, ni Yuda. Sasa, Yuda anachukua nafasi muhimu sana, kwa sababu anakuwa babu wa nyumba kubwa ya wafalme, na hiyo ni pamoja na Daudi. Na kwa hivyo kuna marejeleo kwa Yuda kama mtoto wa simba hodari, kwa maneno mengine, mwenye nguvu sana, mkali sana.

Inasema katika mstari wa 9, kama simba, anajikunyata na kulala, kama simba jike anayethubutu kumwamsha. Kwa hivyo, huyu ni mtu mwenye nguvu sana, kiongozi ambaye atawashinda maadui wa Israeli. Sasa, mstari wa 10 ni muhimu sana kwa sababu unatumia lugha ya mtawala.

Fimbo ya mfalme haitaondoka kutoka kwa Yuda, wala fimbo ya mtawala kati ya miguu yake. Kwa hivyo, unapoenda kwenye ahadi iliyotolewa kwa Daudi, inaitwa ahadi ya Daudi, agano la Daudi. Katika 2 Samweli sura ya 7, mstari ya 13 hadi 16, inasema kwamba uchaguzi wa Mungu wa nyumba ya Daudi utakuwa mmoja bila mwisho.

Itakuwa ya milele. Naam, bila shaka, unaposoma Biblia nzima na kutambua historia ya Israeli, kuna kukoma kwa utawala halisi, halisi wa mfalme wa ukoo wa Daudi juu ya Israeli, ingawa nasaba yake, urithi wake, na wazao wake vinaendelea. Na hasa, tunajua kwa kutarajia uzao huu wa Daudi, kwamba Yesu anatambulishwa katika Agano Jipya, kuanzia na Mathayo sura ya 1 mstari wa 1, jinsi ilivyo kwamba yeye ni mwana wa Daudi na mwana wa Ibrahimu, ambayo huleta pamoja ahadi za Mungu kwa mababu na pia kwa nyumba hii ya wafalme.

Na kwa hivyo, Yesu anastahili kuwa mfalme bora juu ya Israeli. Kwa kweli, katika Ufunuo sura ya 5 mstari wa 5, nitakusomea haya. Kisha mmoja wa wazee, Yohana alipotazama mbinguni, mmoja wa wazee akaniambia, huyo ni mwinjilisti Yohana, usilie.

Tazama, simba wa kabila la Yuda, mzizi wa Daudi, ameshinda. Kwa hivyo hapa tunamtaja Yesu Kristo katika kitabu cha Ufunuo kama simba wa Yuda, ambaye tumempata hapa katika sitiari hii, mstari wa 9. Na kisha pia yeye ni wa uzao wa Yuda, ambayo inatarajiwa. Sasa, linapokuja suala la mstari wa 10 na hitimisho lake, hili ni tatizo kidogo la tafsiri kwa sababu kuna njia mbalimbali ambazo matoleo yamejaribu kutafsiri hili.

Tafsiri ya kitamaduni, yaani King James Version, inatafsiri sura ya 49 mstari wa 10 hivi. Fimbo ya enzi haitaondoka kwa Yuda, wala mtoa sheria kati ya miguu yake. Sasa hapa kuna changamoto.

Hadi, na hii ni tafsiri ya Kiebrania, hivi ndivyo unavyoweza kutamka Kiebrania. Hadi Shilo, au Shilo, hadi Shilo aje, na kwake kutakuwa na kukusanyika kwa watu. Kwa hivyo, Shilo hapa linarejelea mtu au mahali, na Shilo inakuwa mahali ambapo hema iko.

Na itakuwa na jukumu muhimu sana katika mustakabali wa Israeli. Njia nyingine ambayo hii ingetafsiriwa, na naweza kutaja haraka, ni kwamba Biblia ya New American Standard pia ina tafsiri hii. Hadi Shilo atakapokuja.

Kwa hivyo, Toleo la King James, Biblia ya Kiwango cha New American. Kuna tafsiri nyingine, na mabadiliko kidogo katika Kiebrania. Inaweza kusomwa hivi kama tunavyoipata katika Toleo la Kiwango cha Kiingereza na Toleo Jipya la Kiwango cha Revised, matoleo haya mawili.

Hivi ndivyo inavyosomeka: Fimbo ya enzi haitaondoka kutoka kwa Yuda, wala fimbo ya mtawala kati ya miguu yake, hadi wakati wa ushuru. Hii itakuwa mateka.

Hii ingekuwa ushahidi wa ushindi dhidi ya maadui wa Yuda na Israeli yote. Hadi kodi itakapomjia, na kwake kutakuwa utii wa mataifa. Ninasoma Toleo la Kiingereza la Standard.

Sasa, hili linafaa kweli, na nadhani kuna hoja nzito, kwa kulichukua hili kama kodi, ikizingatiwa kwamba katika nusu ya pili ya ulinganifu, inazungumzia utii wa watu, ambao ni wazi wanatiishwa na wameonyesha utii kwa mfalme huyu mkuu ambaye amewashinda. Na kwa hivyo, wanaitikia kwa kutoa kodi. Wanaitikia kwa kutoa kutoka kwa rasilimali zao kama kitendo cha utii.

Kwa hivyo hilo lina maana kubwa na huenda ikawa hivyo. Hata hivyo, matoleo yenu mengi yataelezea mstari wa 10 tofauti. Na kwa hivyo, kwa kuwa ninasoma kutoka Toleo Jipya la Kimataifa, angalia ndani yake, inasomeka, Fimbo ya enzi haitaondoka kwa Yuda, wala fimbo ya mtawala kati ya miguu yake, hadi yeye, huyu awe mtu, ambaye kwake, C angerejelea fimbo ya enzi na fimbo ya mtawala, ambaye kwake itamjia.

Kwa hivyo, hii ingemrejelea mtu, na hii ingemaanisha basi, si kwa ushuru, si kwa Shilo, bali kile tunachokipata mapema katika mstari, kitangulizi chake. Ambaye ni fimbo ya enzi ni yake. Sasa, utapata tafsiri katika matoleo nitakayoyataja hapa.

Tafsiri Mpya ya Maisha. Na pia, utapata hili katika Biblia ya kawaida, Biblia ya Kikristo ya Kiwango, CSB. Na hili ndilo ninalolitegemea.

Sidhani kama tunaweza kuwa na uhakika, lakini nadhani kwamba hadi atakapokuja yeye ambaye ni wake, ingemaanisha fimbo ya enzi, haki yake ya kutawala kwa sababu ya mwitikio wa mataifa. Kisha, inaendelea kuzungumzia lugha inayoelezea ustawi kwa Yuda na kwa nyumba hii ya wafalme. Na ndiyo maana inazungumzia mzabibu, tawi, zabibu, divai, na maziwa.

Bidhaa hizi za nchi, lakini pia za kundi la ng'ombe pamoja na maziwa. Baada ya Zabuloni na Isakari, tunafika Dani. Na kisha kuna ukimya katika mstari wa 18 ambapo Yakobo anaomba sala fupi.

Natarajia wokovu wako, Ee Bwana. Kisha tunahamia Gadi na Asheri, Naftali. Kisha tunamfikia mtu wa pili maarufu, Yusufu, katika mstari wa 22.

Yusufu ni mzabibu unaozaa matunda. Sasa anapozungumzia Yusufu kwa kuzingatia sura iliyotangulia, bila shaka, tunakumbuka Manase na Efraimu. Yusufu ni mzabibu unaozaa matunda, mzabibu unaozaa matunda karibu na chemchemi.

Na hii, bila shaka, ingezungumzia jinsi mzabibu ungetunzwa na maji na ukuaji wake. Na hivyo, ambao matawi yake yanapanda juu ya ukuta. Lakini anashambuliwa.

Hata hivyo, yeye ni hodari. Anashinda shambulio hili, si kwa mkono wake mwenyewe, tunaambiwa. Katika mstari wa 24, kwa sababu ya yule mwenye nguvu wa Yakobo, kwa sababu ya mchungaji, mwamba wa Israeli, kwa sababu ya Mungu wa baba yako, Yakobo.

Hii inazungumzia uhusiano wa agano la kibinafsi. Hii inazungumzia jinsi Yusufu na ndugu zake walivyo wazao wa Yakobo na ni wapokeaji wa ahadi, ulinzi, na riziki za Mungu. Kwa hivyo, mstari wa 25 unasomeka, kwa sababu ya Mungu wa baba yako anayekusaidia, kwa sababu ya Shaddai, Mwenyezi.

Shaddai ni jina maalum walilopewa mababu kwani wanamwita Mungu El Shaddai. Katika sura ya 17, sura ya 15, kuna marejeleo muhimu sana kwa El Shaddai kwani Mungu anajifunua kwa Ibrahimu. Kwa hivyo, tunafikia hitimisho.

Kwa hivyo, tuna Yusufu aliyezaliwa na Raheli. Tuna Benyamini katika mstari wa 27. Na kisha tuna hitimisho katika mstari wa 28.

Labda nirudi nyuma kidogo na kusoma mstari wa 26 ili kutusaidia kuelewa. Baraka za baba yako ni kubwa kuliko baraka za milima ya kale. Bila shaka, milima na kisha vilima vya zamani, maisha yao marefu, utulivu wao, vyote vinazungumzia ahadi, baraka zinazotolewa, na jinsi kutakavyokuwa na maisha marefu, jinsi ambavyo havitahamishwa, jinsi ambavyo haviwezi kuondolewa, jinsi ambavyo haviwezi kuibiwa.

Kwa hivyo haya yote na yakae juu ya kichwa cha Yusufu, baraka hizi zote, juu ya paji la uso la mkuu. Hii inamrejelea Yusufu miongoni mwa ndugu zake. Sasa, inapomrejelea mkuu hapa, mtu anaweza kusema, basi hii inapingana na baraka ya Yuda.

Atakuwa na fimbo ya enzi. Atakuwa mfalme. Hapa, Yusufu anaitwa mkuu.

Lakini tazama, anachukua nafasi hiyo ya uongozi, uongozi huko Misri. Lakini linapokuja suala la Kanaani, itakuwa nyumba ya Yuda itakayoishi Kanaani, Israeli, ambapo ahadi zilizotolewa kwa Daudi zitapewa kipaumbele. Na nilitaka kukufafanulia hilo.

Kwa hivyo sasa anafikia hitimisho kuu. Na hakika kuna jambo la kujifunza kutokana nalo. Haya yote ni makabila 12 ya Israeli.

Hivi ndivyo baba yao alivyowaambia alipowabariki, akiwapa kila baraka inayomfaa. Jambo la kwanza ningesema ni kwamba, na hili ni muhimu, kwamba makabila yote yabarikiwe. Kuna umoja unaoendelezwa katika kitabu cha Mwanzo pamoja na Pentateuki, umoja wa watu wa Israeli, makabila ya Israeli, na wapokeaji.

Hawa wote ni wazao wa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo. Kwa hivyo hilo ni muhimu. Hakuna aliyeachwa nje.

Na kisha, bila shaka, inatumia lugha ya kubarikiwa, ikimpa kila mmoja baraka inayomfaa. Kwa maneno mengine, kulingana na makusudi ya Mungu kwa kila kabila. Na hii inatabiri jinsi kutakavyokuwa na mgawanyo wa nchi unaopatikana hasa katika kitabu cha YOSHUA.

Sasa, kinachonivutia ni tafsiri tunayoipata katika mstari wa 28, kwa sababu Toleo Jipya la Kimataifa halitupi tafsiri iliyo wazi na halisi ya kile Kiebrania kinasema. Na kama ningekupa usemi kamili wa Kiebrania, ungegundua kwamba neno heri linatokea mara tatu, si mara mbili ya unavyoliona katika Toleo Jipya la Kimataifa. Na Toleo la Kiingereza la Standard linakaribia Kiebrania.

Na utapata baraka zikitokea mara tatu. Kwa hivyo, nitaisoma. Haya yote ni makabila kumi na mawili ya Israeli.

Hivi ndivyo baba yao alivyowaambia alipokuwa akiwabariki. Hilo ni moja. Anawabariki kila mmoja.

Hizo ni mbili zenye baraka zinazomfaa. Kwa hivyo hizo ndizo baraka tatu.

Ningeitafsiri hivi kama ningejenga juu ya Toleo Jipya la Kimataifa. Aliwabariki. Hilo ni moja.

Kumpa kila mmoja baraka inayomfaa. Kwa hivyo hizo ni mbili. Na kisha Kiebrania huhitimisha hivi.

Aliwabariki. Aliwabariki kwanza. Alimpa kila mmoja baraka inayomfaa.

Aliwabariki. Kwa hivyo, nilitaka kueleza waziwazi umuhimu wa hili. Sasa tunafikia kifo na mazishi ya Yakobo katika mstari wa 49 wa 29 hadi sura ya 50 mstari wa 14.

Na muhimu sana, tuna eneo la mazishi la familia lililotajwa mwanzoni ambapo Yakobo anampa Yusufu na wanawe wengine amri ya kumrudisha akazikwe katika pango la Makpela ambapo Ibrahimu alikuwa amenunua. Imesimuliwa katika sura ya 23 mistari ya 17 hadi 19, pango hili pamoja na shamba lake kutoka kwa Efroni Mhiti. Na hapo ndipo ulipozika familia. Ulikuwa na Ibrahimu, Sara, Isaka, na Rebeka, na Lea.

Sasa Raheli alizikwa kando ya barabara huko Bethlehemu. Sasa katika sura ya 50 inaelezea mazishi ya Yakobo na Kaini. Na kwanza anapakwa dawa ya kuoza.

Na kuna kipindi cha maombolezo, tunaambiwa, katika sura ya 50. Kupaka dawa mwilini huchukua siku 40; hiyo ni katika mstari wa 2 na 3. Na kisha Wamisri walimwombolezea kwa siku 70. Hilo linahitimisha mstari wa 3. Kwa hivyo, kuna kipindi kirefu cha maombolezo.

Huenda ikawa siku 40 zimejumuishwa katika siku 70. Hata hivyo, jambo la msingi ni kwamba kulikuwa na maombolezo ya kiibada yaliyompa Yakobo heshima na utambuzi mkubwa. Sasa hiyo ndiyo Yusufu anamwambia Farao, baba yangu ameniita niape kiapo cha kumrudisha na kumzika katika shamba la familia yetu.

Na hivyo, hivi ndivyo hutokea kama ilivyoelezwa katika mistari iliyobaki. Na ilikuwa sherehe na fahari kubwa uliposoma mistari ya 7 hadi 11. Na pale unapokuwa na shirika la hisani, una maafisa mbalimbali, una mpanda farasi katika mstari wa 9 aliyetajwa.

Wanafika mahali pa Atadi, hatujui hasa mahali hapo, isipokuwa kwamba ni karibu na Yordani. Kuna maombolezo makubwa, kipindi cha maombolezo. Na Wakanaani wa jirani walipoona fahari na sherehe hii, walishangazwa sana na hili.

Kwa hivyo, wanasema katika mstari wa 11, Wamisri wanafanya sherehe kuu ya maombolezo. Ndiyo maana mahali hapa karibu na Yordani panaitwa Abel Mitzrayim wa Misri anayeomboleza. Sasa, nadhani kusudi ni kama unakumbuka kwamba kupitia ahadi ya Ibrahimu, nia ya Mungu ni kuifikisha Israeli mahali pa umaarufu ambapo inaweza kuwa na ushawishi kwa mataifa.

Na kwa hivyo, hili ndilo litakalotokea kwa kutambua umaarufu wa Yakobo na Wakanaani wa eneo hilo, lakini pia Wamisri wa mbali, walio karibu na walio mbali. Na kwa hivyo hapa tuna kile kitakachotokea cha umuhimu mkubwa kwa watumwa wa Misri, kwamba kulikuwa na wakati katika historia yao ambapo Wamisri walimheshimu baba yetu Yakobo. Na hili linaweza kutokea tena.

Kama Mungu alifanya hivyo mara moja, anaweza kufanya hivyo tena. Na sasa tunafika katika siku za mwisho za Yusufu. Yusufu anawahakikishia ndugu zake kwamba baada ya kifo cha Yakobo, hangekuwa na kinyongo kama Esau alivyofanya dhidi ya ndugu zake.

Na hivyo, ndugu wanakusanyika na kusema, nini kitatokea kwetu? Kwa hivyo wanamkaribia Yusufu na kuelezea hili. Hatujui haswa kwa sababu halijaripotiwa katika simulizi la awali, lakini hivi ndivyo wanavyomwambia Yakobo. Baba yako aliacha maagizo haya kabla ya kufa.

Hivi ndivyo utakavyomwambia Yusufu. Waone ndugu. Ninakuomba uwasamehe ndugu zako dhambi na makosa waliyofanya kwa kukutendea vibaya.

Sasa, tafadhali samehe dhambi za watumishi wa Mungu wa baba yako. Kwa hivyo, wanachofanya ni, bila shaka, wanatumia jina la Yakobo na ombi lake. Na Yusufu angependelea kutowachukulia hatua ndugu zake ikiwa Yakobo angefanya ombi hili.

Jibu la Yusufu lilikuwa kwamba alilia. Kilio chake kilikuwa maombolezo, kilio kwa sababu uhusiano uliokuwa umerejeshwa kati yake na ndugu zake ulikuwa wa kutiliwa shaka machoni pao. Na ndugu zake waliinama na kukubali kwamba walikuwa watumwa.

Unaona, wanaomba maisha yao na wanatambua kuwa hawastahili kutendewa kama ndugu. Na hivyo, njia ya kutoka, nadhani, hofu, lakini pia kukiri na toba. Wanainama.

Unakumbuka, hili ni makubaliano ya kile tunachokipata katika ndoto za familia ya Yusufu zilizoandikwa na Yusufu katika sura ya 37, mistari ya 7 na 9 ambazo zilitarajia kwamba familia hiyo ingemtii Yusufu. Ilikuwa ni tukio hilo lililowafanya ndugu hawa kumchukia ndugu yao na kumuza utumwani. Lakini hapa tunamwona Yusufu akisema kwamba hii ni kazi ya Mungu.

Je, mimi niko badala ya Mungu? Ulikusudia kunidhuru, lakini Mungu alikusudia iwe njema. Sasa hapa tuna muhimu sana kukamilisha kile kinachofanyika sasa, kuokoa maisha ya watu wengi. Hiyo ni sura ya 45, mistari ya 7-8, ambapo upatanisho huu na kisha, katika muktadha huo, utoaji uliotolewa kwa ajili ya familia na mataifa mengine kwa ajili ya mataifa yote.

Na hivyo, anakufa akiwa na umri wa miaka 110. Sasa katika mstari wa 24, Yusufu aliwaambia ndugu zake, Mimi ninakaribia kufa. Lakini, muhimu sana, Mungu hakika atawasaidia na kuwapandisha kutoka nchi hii hadi nchi aliyowaahidi kwa kiapo Ibrahimu, Isaka, na Yakobo.

Kwa hivyo, ameleta yote hayo mbele. Na Yusufu akawaapisha wana wa Israeli. Hakika Mungu atakuja kuwasaidia.

Na kisha lazima mchukue mifupa yangu kutoka hapa. Na hivyo ndivyo inavyotokea katika Kutoka 13, mstari wa 9. Na kisha tena katika Yoshua 24, mstari wa 32. Kwa hivyo, alikufa akiwa na umri wa miaka 110, na baada ya kumpaka dawa, aliwekwa kwenye jeneza huko Misri.

Kwa hivyo, unaweza kuona jinsi Mwanzo inavyokusihi ugeuze ukurasa hadi kitabu cha Kutoka, ambapo marejeleo yanafanywa kwa makabila 12 huko Misri na Yusufu. Na kisha kuna utumwa unaotokea kwa sababu, baadaye sana, kuna mfalme huko Misri anayewafanya Waebrania kuwa watumwa. Mungu anainua watu ambao watakuwa mpatanishi kati yake na mataifa yote.

Tuliona hili, hasa katika Yusufu, ambaye anachukua nafasi ya mpatanishi kati ya Mungu na mpango alioufanya kwa ajili ya mataifa. Katika kumalizia somo letu, ningependa tukumbuke kwamba kutoka kwa Ibrahimu, Isaka, na Yakobo, na kisha mwana wa Yakobo Yuda, anatokea Yesu Kristo, ambaye ndiye mwili wa Israeli bora, kamilifu, na mtiifu. Na Yeye ndiye atakayetimiza na kutambua kile kilichokuwa sehemu tu kwa mababu na kwa taifa la Israeli.

Ataleta, kama mpangilio wa kifurushi, ahadi zote za kubeba kwa mataifa yote, ikiwa ni pamoja na wale watakaoinama kwa toba na kuabudu yale ambayo Mungu amefanya katika Yesu Kristo, ambaye alikufa msalabani muda mrefu uliopita. Na kwa kufa msalabani kama mbadala, dhabihu, kwa ajili ya dhambi za watu wake, kwa ajili ya dhambi zako na zangu, ikiwa tutatubu na kupokea baraka hiyo, alitoka kwa wafu, naye ndiye Mungu mwenye nguvu, mtawala, Mwana wa Mungu juu ya yote. Paulo anamwandikia Timotheo haya, kwa maana kuna Mungu mmoja na mpatanishi mmoja kati ya Mungu na wanadamu, mwanadamu, Kristo Yesu.

Huyu ni Dkt. Kenneth Mathews katika mafundisho yake kuhusu kitabu cha Mwanzo. Hii ni kipindi cha 25, Baraka ya Yakobo, Wana wa Yusufu na Vifo vya Yakobo na Yusufu, Mwanzo 48-50.